

संपादकीय

महाराष्ट्रातील महापालिकांमध्ये भाजपने जवळपास निम्मी सत्ता आपल्या ताब्यात घेतली आहे. हा आकडा राजकीय विजय दर्शवत नाही, तर तो शहरी कारभाराची मोठी जबाबदारीही अधोरेखित करतो. या सत्ताकेंद्रातून विकास घडतो की लोकशाहीतील समतोल ढासळतो, याची कसोटी आता सुरू झाली आहे.

महाराष्ट्रातील महापालिका निवडणुकांचे चित्र पाहिले, तर शहरी राजकारणात झालेला बदल ठळकपणे जाणवतो. जवळपास निम्म्या कॉर्पोरेटर जागांवर भाजपची उपस्थिती ही एखाद्या निवडणुकीत मिळालेली आकडेवारी नसून, गेल्या दशकभरात घडत गेलेल्या राजकीय प्रक्रियेचा परिणाम आहे. शहरांमध्ये भाजप आता पर्याय उरलेला नाही; तो केंद्रस्थानी पोहोचलेला पक्ष बनला आहे. महापालिका निवडणुका या मोठ्या घोषणा किंवा राष्ट्रीय मुद्द्यांवर लढवल्या जात नाहीत. रस्ते, पाणीपुरवठा, कचरा व्यवस्थापन, वाहतूक कोंडी, घरबांधणी, स्थानिक भ्रष्टाचार हे प्रश्न मतदारांच्या रोजच्या अनुभवाशी जोडलेले असतात. अशा निवडणुकांमध्ये भाजपने आपली पकड मजबूत केली, याचा अर्थ मतदारांनी किमान प्रशासनाच्या क्षमतेबाबत तरी त्याच्यावर विश्वास दाखवला आहे. पुणे, पिंपरी-चिंचवड, नाशिक, नागपूरसारख्या शहरांतील यश हे अचानक मिळालेले नाही. ते सातत्याने उभ्या केलेल्या संघटनात्मक रचनेचे आणि स्थानिक पातळीवर तयार केलेल्या नेतृत्वाचे फलित आहे. याच्या उलट चित्र विरोधी पक्षांचे आहे. काँग्रेस आणि राष्ट्रवादी काँग्रेस शहरी राजकारणात दिशाहीन झाल्याचे दिसते. एकेकाळी शहरांमध्ये प्रभावी असलेली त्यांची पकड ढिली पडली, कारण बदलत्या शहरी प्रश्नांना ते ठोस उत्तर देऊ शकले नाहीत. शिवसेनेची पारंपरिक शहरी ताकदही फाटाफुटीमुळे कमकुवत झाली. परिणामी, विरोधी पक्षांची भूमिका सत्तेला आव्हान देणारी न राहता प्रतिक्रियात्मक बनली आहे. हा रिकामा अवकाश भाजपसाठी सोयीचा ठरला. तथापि, जवळपास ५० टक्के महापालिका जागा मिळाल्या म्हणजे भाजपसाठी पुढचा प्रवास सोपा होईल, असे मानणे चुक ठरेल. उलट ही स्थिती अधिक जबाबदारीची आहे. पाणी, सार्वजनिक वाहतूक, प्रदूषण, झोपडपट्टी पुनर्विकास, शिक्षण आणि आरोग्य सुविधा या सगळ्या प्रश्नांवर आता थेट सत्ताध्याऱ्यांचा उत्तर द्यावे लागणार आहे. अपेक्षा वाढलेल्या असताना अपयशासाठी सबबी कमी असतात, हे शहरी मतदार वारंवार दाखवून देतो. एकाच पक्षाकडे मोठ्या प्रमाणात स्थानिक सत्ता एकवटणे हा लोकशाहीसाठी विचाराचा विषय आहे. सत्तेचे केंद्रीकरण कार्यक्षमतेसाठी उपयोगी ठरू शकते, पण त्याच वेळी स्थानिक स्वायत्ततेवर मर्यादा येण्याचा धोका असतो. महापालिका या राज्य सरकारच्या शाखा नसून स्वतंत्र लोकशाही संस्था आहेत, ही जाणीव सत्ताध्याऱ्यांनी ठेवली नाही, तर नाराजीला वेळ लागणार नाही. भाजपचा शहरी विस्तार हा बदलत्या मतदार मानसिकतेचा आरसा आहे. शहरांचा विस्तार, स्थलांतर, मध्यमवर्गाचा वाढता प्रभाव आणि सुविधा-केंद्रित अपेक्षा यामुळे राजकारणाची भाषा बदलली आहे. या बदलाशी भाजप जुळवून घेण्यात यशस्वी ठरला आहे, तर इतर पक्ष अजूनही जुन्याच चौकटीत अडकलेले दिसतात. आज महाराष्ट्राच्या शहरी राजकारणात “एक पक्ष, अर्धी सत्ता” हे वास्तव आहे. मात्र हे वास्तव कायमस्वरूपी नाही. शहरांमध्ये शेवटी रस्ते, पाणी आणि प्रशासनच बोलते. कामगिरी टिकली, तर सत्ता टिकते; अन्यथा शहरांचा मतदार फार वेळ देत नाही. पुढील काही वर्षांत ही सत्ता संख्येने मोठी ठरते की गुणवत्तेने, याची कसोटी लागणार आहे. या सत्ताकेंद्रित चित्राचा आणखी एक पैलू दुर्लक्षित करून चालणार नाही. भाजपच्या वाढत्या प्रभावामुळे स्थानिक राजकारणात मतभेदांची धार बोधट होण्याचा धोका आहे. सक्षम विरोधक नसतील, तर निर्णयप्रक्रिया एकांगी होण्याची शक्यता वाढते. महापालिकांमध्ये चर्चा, प्रश्नोत्तर आणि सार्वजनिक दबाव हे लोकशाहीचे महत्त्वाचे घटक असतात. ते कमजोर झाले, तर सत्ताध्याऱ्यांचा त्याची किंमत मोजावी लागते. विरोधी पक्षांसाठीही ही वेळ आत्मपरीक्षणाची आहे. केवळ केंद्र किंवा राज्य सरकारविरोधी घोषणांवर शहर जिंकता येत नाही. स्थानिक नेतृत्व, विश्वसनीय कार्यक्रम आणि शहरी प्रश्नांवरील स्पष्ट भूमिका याशिवाय पर्याय उभा राहणार नाही. शहरी राजकारणातली पुढची लढाई आकड्यांची नव्हे, तर विश्वासाची असेल.

भारत-युरोपीय संघ व्यापार करार!

भारत आणि युरोपीय संघ यांच्यातील मुक्त व्यापार कराराची चर्चा आज पुन्हा एकदा केंद्रस्थानी आली आहे. गेली अनेक वर्षे कागदावर फिरणारी, तांत्रिक मुद्द्यांत अडकलेली ही चर्चा आता निर्णायक टप्प्याकडे सरकत असल्याचे संकेत मिळत आहेत. जागतिक व्यापाराच्या बदलत्या संदर्भात पाहिले, तर हा करार केवळ दोन अर्थव्यवस्थांमधील व्यवहारापुरता मर्यादित नाही, तर भारताच्या दीर्घकालीन आर्थिक आणि धोरणात्मक भूमिकेशी जोडलेला आहे. आजचे जागतिक वातावरण अस्थिर आहे. व्यापारयुद्धे, संरक्षणवाद, भू-राजकीय संघर्ष आणि ऊर्जा-संसाधनांवरील तणाव यामुळे नियमाधारित जागतिक व्यवस्थेवर प्रश्नचिन्ह निर्माण झाले आहे. अशा वेळी भारतासाठी विविध बाजारापेठांशी सुसंगत संबंध निर्माण करणे अपरिहार्य ठरते. युरोपीय संघ हा जगातील सर्वात

जागतिक व्यापारातील अनिश्चितता, संरक्षणवाद आणि भू-राजकीय तणावाच्या पार्श्वभूमीवर भारत-युरोपीय संघ मुक्त व्यापार करार पुन्हा निर्णायक टप्प्यावर आला आहे. हा करार केवळ आर्थिक नव्हे, तर भारताच्या दीर्घकालीन धोरणात्मक वाटचालीचा कस ठरणार आहे.

बाजारात प्रवेश मिळू शकतो. या कराराचा एक महत्त्वाचा पैलू म्हणजे गुंतवणूक. युरोपीय कंपन्या दीर्घकालीन गुंतवणुकीसाठी ओळखल्या जातात. भारतात पायाभूत सुविधा, स्वच्छ ऊर्जा, इलेक्ट्रिक वाहन, संशोधन आणि विकास या क्षेत्रांत युरोपीय गुंतवणूक वाढू शकते. याचा फायदा केवळ भांडवापुरता मर्यादित न

कार्बनकरासारख्या उपाययोजनांमुळे भारतीय उद्योगांवर अतिरिक्त खर्चाचा बोझ पडू शकतो. त्यामुळे करार करताना भारताला आपल्या हितांचे संरक्षण करण्यासाठी स्पष्ट आणि ठाम भूमिका घ्यावी लागेल. या करारकडे केवळ आर्थिक गणित म्हणून पाहणे अगुरे ठरेल. हा करार भारताच्या परराष्ट्र धोरणाशीही जोडलेला आहे. अमेरिका, चीन, रशिया यांच्यातील तणावाच्या पार्श्वभूमीवर युरोपशी जवळीक वाढवणे भारतासाठी संतुलन साधणारे पाऊल ठरू शकते. यामुळे भारताची जागतिक पातळीवरील विरवासाहता वाढेल आणि ‘मल्टी-अलायनमेंट’ धोरणाला बळ मिळेल. युरोपसाठीही भारत महत्त्वाचा भागीदार आहे, कारण आशियातील स्थिर आणि लोकशाहीप्रधान देश म्हणून भारताकडे पाहिले जाते. मुक्त व्यापार करारांबाबत भारतात कायमच शंका आणि भीती व्यक्त केली जाते. स्थानिक उद्योगांचे

नुकसान होईल, शेतकऱ्यांवर परिणाम होईल, अशी चिंता स्वाभाविक आहे. मात्र अनुभव सांगतो की योग्य अटी, संक्रमण कालावधी आणि संरक्षणात्मक उपायांसह करार केले, तर त्याचा लाभ दीर्घकाळात दिसतो. महत्त्वाचे म्हणजे, करारांतरही देशांतर्गत सुधारणा, कौशल्यविकास आणि उद्योगांना सक्षम करण्याचे प्रयत्न सुरू राहिले पाहिजेत. युरोपीय संघाशी मुक्त व्यापार करार हा संधीचा दरवाजा उघडू शकतो, पण तो किती उपयोगात आणायचा, हे भारताच्या तयारीवर अवलंबून आहे. केवळ करासारखे स्वाक्षरी करून चालणार नाही; त्यानंतरची अंमलबजावणी, धोरणात्मक सातत्य आणि उद्योग-सरकार यांच्यातील समन्वय निर्णायक ठरेल. त्यामुळेच हा करार ‘वेळेची गरज’ आहे, पण त्याहून अधिक तो भारताच्या आत्मविश्वासाची आणि दूरदृष्टीची कसोटी आहे.

आयाराम-गयारामांचा खेळ : कुठे हनुमान उडी यशस्वी, तर कुठे तोंडावर आपटी

तिकिटासाठी पक्षांतराचा धडाका; काही बंडखोरांना मतदारांची पसंती, तर संधीसाधूपणावर मतपेटीतून नकार

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पुणे : महापालिका निवडणुकीच्या तोंडावर यंदा राजकीय पक्षांत उमेदवारीवरून मोठ्या प्रमाणात बंडखोरी झाल्याचे चित्र दिसून आले. तिक्तीट न मिळाल्याने किंवा अपेक्षा पूर्ण न झाल्याने अनेक इच्छुकांनी ऐनवेळी पक्ष बदलण्याचा मार्ग स्वीकारला. एका पक्षातून दुसऱ्या पक्षात उडी मारणारे हे आयाराम-गयाराम काही ठिकाणी यशस्वी ठरले, तर काही ठिकाणी मतदारांनी त्यांच्या संधीसाधूपणावर थेट नकाराची मोहोर उमटवली. उमेदवारी जाहीर होण्याच्या

आधी आणि नंतर अनेक प्रभागांत नाट्यमय घडामोडी घडल्या. कालपर्यंत एका पक्षाचे झेंडे खांद्याचर घेऊन फिरणारे नेते दुसऱ्याच दिवशी प्रतिस्पर्धी पक्षाच्या व्यासपीठावर दिसू लागले. काही ठिकाणी या पक्षांतराला ‘रणनीती’ म्हणून मांडले गेले, तर काहींनी खुलेपणाने नाराजी व्यक्त करत बंडाचा झेंडा उभारला. परिणामी, निवडणूक रणांगणात उमेदवारांची संख्या वाढली आणि लढत अधिक चुरशीची बनली.

मतदानातून मात्र मतदारांनी स्पष्ट संदेश दिला. ज्या उमेदवारांनी स्थानिक कामांचा ठसा उमटवला

होता, जनसंपर्क मजबूत होता आणि पक्ष बदलण्यामागे ठोस कारणे मांडली, त्यांना मतदारांनी स्वीकारले. काही ठिकाणी अशा आयाराम-गयारामांनी ‘हनुमान उडी’ घेत विजय मिळवला. पक्ष कोणताही असो, उमेदवाराला ओळखणारा आणि विश्वासाह मानणारा मतदार त्यांच्या पाठीशी उभा राहिला.

मात्र, अनेक प्रभागांत केवळ तिक्तीट मिळवण्यासाठी पक्ष बदलण्याऱ्यांना मतदारांनी सपशेल नाकारले. “आज हा पक्ष, उद्या तो पक्ष” अशी प्रतिमा असलेल्या उमेदवारांवर मतदारांचा विश्वास बसला नाही. अशा ठिकाणी

आयाराम-गयारामांची उडी थेट तोंडावर आपटल्याचे चित्र दिसून आले. या निकालातून मतदारांनी संधीसाधूपणा आणि वैचारिक गोंधळाला नकार दिल्याचा स्पष्ट संदेश दिला आहे.

एकूणच, यंदाच्या महापालिका निवडणुकीत आयाराम-गयारामांच्या राजकारणाला मतदारांनी मिश्र प्रतिसाद दिला. व्यक्तीपेक्षा पक्ष महत्त्वाचा की पक्षापेक्षा व्यक्ती, हा प्रश्न पुन्हा एकदा ऐरणीवर आला असून, अंतिम निर्णय मतदारांच्या परिपक्वतेनेच ठरल्याचे या निकालांतून स्पष्ट झाले.

काँग्रेसचा ‘हात’ पकडूनही नामुष्की... पुण्यात ठाकरे ब्रँड गारद

महानगरपालिका निवडणुकीत काँग्रेसला दिलासा, मात्र शिवसेना (ठाकरे)-मनसेसाठी आघाडी ठरली तोट्याची

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पुणे : पुणे महानगरपालिका निवडणुकीत यंदा राजकीय समीकरणे मोठ्या प्रमाणात बदललेली दिसून आली. काँग्रेस पक्षाने शिवसेना (ठाकरे गट) बरोबर केलेल्या आघाडीमुळे काँग्रेसला मागील निवडणुकीच्या तुलनेत काहीसा दिलासा मिळाला असला, तरी या आघाडीचा सर्वाधिक फटका ठाकरे ब्रँडला बसल्याचे स्पष्ट झाले आहे. काँग्रेसचा ‘हात’ पकडूनही शिवसेना (ठाकरे) आणि महाराष्ट्र नवनिर्माण सेनेला अपेक्षित यश मिळू शकले नाही. परिणामी, पुण्यात ठाकरे ब्रँडची पकड मोठ्या प्रमाणात ढासळल्याचे चित्र दिसून आले.

मागील महानगरपालिका निवडणुकीत काँग्रेस पक्षाने

स्वबळावर लढत दिली होती. त्यावेळी काँग्रेसला जेमतेम आठ जागांवर समाधान मानावे लागले होते. यंदा मात्र शिवसेना (ठाकरे) बरोबर आघाडी केल्याने काँग्रेसच्या जागांमध्ये काही प्रमाणात वाढ झाली. यामुळे काँग्रेसला राजकीय

दिलासा मिळाल्याचे बोलले जात आहे. स्थानिक पातळीवरील पारंपरिक मतदार, तसेच काही प्रभागांत आघाडीचा लाभ काँग्रेसला झाला, हे निकालातून स्पष्ट झाले.

मात्र, हीच आघाडी शिवसेना (ठाकरे) आणि मनसेसाठी फारशी

लाभदायक ठरली नाही. पुण्यात पूर्वी शिवसेनेचा एक स्वतंत्र मतदारवर्ग होता. ठाकरे गटाच्या विभाजनानंतर हा मतदारवर्ग मोठ्या प्रमाणात संभ्रमात गेला.

काँग्रेससोबत केलेली आघाडी

रुचली नसल्याची चर्चा राजकीय वर्तुळात सुरू आहे. याचा थेट परिणाम मतांवर झाला आणि अनेक प्रभागांत ठाकरे गटाचे उमेदवार पिछाडीवर पडले.

मनसेलाही काँग्रेसच्या आघाडीचा फारसा फायदा

निवडणूक आत्मपरीक्षणाची

● दरम्यान, वंचित बहुजन आघाडी आणि आम आदमी पक्षाला (आप) पुणेकरांनी पुणेपुणे नाकारल्याचे चित्र समोर आले. शहरात प्रचार, उमेदवार आणि मुद्दे असूनही मतदारांनी या दोन्ही पक्षांकडे पाठ फिरवली. त्यामुळे एकही जागा जिंकता न आल्याने या पक्षांचे राजकीय अस्तित्व पुण्यात कमकुवत झाल्याचे स्पष्ट झाले.

● एकूणच, पुणे महानगरपालिका निवडणूक निकालांनी काँग्रेसला मर्यादित दिलासा दिला असला, तरी शिवसेना (ठाकरे) आणि मनसेसाठी ही निवडणूक आत्मपरीक्षणाची ठरली आहे. भाजपच्या तुलनेत विरोधकांचे तुकडे, आघाड्यांतील विस्फांती आणि मतदारांमधील संभ्रम याचा फायदा सत्ताधारी पक्षाला झाल्याचे राजकीय विश्लेषकांचे मत आहे.

झाला नाही. ‘स्थानिक मुद्दे आणि स्वतंत्र भूमिका’ ही मनसेची ओळख असताना, अप्रत्यक्षपणे काँग्रेससोबत जाणे मतदारांना गोंधळात टाकणारे ठरल्याचे मानले जात आहे. परिणामी, मनसेला अपेक्षित यश मिळू शकले नाही.

‘सिकल सेल’वर तंत्रज्ञानाची मात; ‘एआय’वर आधारित ‘सिकल आधार अॅप’ विकसित

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पुणे : सिकल सेल ऑनिमियासारख्या गंभीर आणि दीर्घकालीन आजारावर तंत्रज्ञानाच्या मदतीने प्रभावी उपाय शोधण्याचा महत्त्वपूर्ण प्रयत्न पुण्यातून पुढे आला आहे. सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या रसायनशास्त्र विभागातील डॉ. पूजा देशी आणि त्यांच्या संशोधक चमूने कृत्रिम बुद्धिमत्तेवर (एआय) आधारित ‘सिकल आधार अॅप’ ही एकात्मिक डिजिटल प्रणाली विकसित केली आहे. ही प्रणाली सिकल सेल रुग्णांचे आरोग्य व्यवस्थापन अधिक सोपे, अचूक आणि परिणामकारक बनवण्यासाठी उपयुक्त ठरणार असल्याचे सांगण्यात आले आहे.

सिकल सेल ऑनिमिया हा अनुवंशिक रक्तविकार असून, विशेषतः आदिवासी आणि ग्रामीण भागांमध्ये या आजाराचे प्रमाण अधिक आहे. नियमित तपासणी, औषधोपचार, आहार आणि जीवनशैली व्यवस्थापनाचा

अभाव असल्याने अनेक रुग्णांना गुंतागुंतीचा सामना करावा लागतो. याच पार्श्वभूमीवर ‘सिकल आधार अॅप’ विकसित करण्यात आले आहे.

या अॅपच्या माध्यमातून रुग्णांची वैद्यकीय माहिती, तपासणी अहवाल, औषधांचा इतिहास आणि लक्षणांची नोंद डिजिटल स्वरूपात साठवता येणार आहे. एआय तंत्रज्ञानाच्या मदतीने रुग्णांच्या प्रकृतीतील बदलांचे विश्लेषण करून संभाव्य धोके ओळखणे, योग्य वेळी इशारे देणे आणि उपचारांबाबत मार्गदर्शन करणे शक्य होणार आहे. यामुळे डॉक्टर आणि आरोग्य यंत्रणेला वेळेवर आणि अचूक निर्णय घेण्यास मदत मिळेल.

संशोधकांच्या मते, ही प्रणाली केवळ उपचारापुरती मर्यादित न राहता जनजागृती, संशोधन आणि धोरण आखणीसाठीही उपयोग ठरेल. सिकल सेल रुग्णांचे जीवनमान उंचावण्यासाठी ‘सिकल आधार अॅप’ महत्त्वाची भूमिका बजावेल, असा विश्वास डॉ. पूजा देशी यांनी व्यक्त केला आहे.

सत्ता, संस्था आणि संपत्ती विरुद्ध निष्ठा, ओळख आणि मराठी माणूस : मुंबईचं राजकीय गणित काय सांगतं?

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

मुंबई : मुंबईचं राजकीय गणित वरकरणी आकड्यांत मांडलं जात असलं, तरी त्यामागची प्रक्रिया, साधनं आणि नैतिकता पाहिली तर हे गणित केवळ निवडणुकीपुरतं राहत नाही. ८८ विरुद्ध ७१ हे आकडे फक्त जागांचे नाहीत, तर दोन भिन्न राजकीय प्रवृत्तींचं, दोन वेगळ्या मूल्यप्रणालींचं आणि दोन विरोधी विचारधारांचं प्रतिनिधित्व करतात. एकीकडे सत्ता, पैसा, संस्था आणि दबाव यांचं अभूतपूर्व एकत्रीकरण दिसतं, तर दुसरीकडे निष्ठा, संघटन, ओळख आणि मराठी माणसावरचा विश्वास. पहिल्या बाजूचं गणित पाहिलं, तर ते केवळ राजकीय डावपेचांचं

नाही, तर एक संपूर्ण यंत्रणा कशी वापरली गेली याचं उदाहरण आहे. पंचवीस वर्षांची युती निर्दयपणे फोडणे, एका पक्षाला छळ, कपट आणि दबावाच्या माध्यमातून तोडणे, उद्भव ठाकरेंसारख्या नेत्याला अक्षरशः राजकीयदृष्ट्या लुबाडणे—या सगळ्या गोष्टी मुंबईच्या राजकारणात अभूतपूर्व होत्या. ईडी, सीबीआय यांसारख्या तपास संस्थांचा वापर, निकाल न देणाऱ्या किंवा प्रलंबित ठेवणाऱ्या न्यायालयीन प्रक्रियांचा फायदा, निवडणूक आयोगाची भूमिका, पोलीस यंत्रणेचा दबाव—या सगळ्यांनी मिळून सत्तेचं गणित मजबूत केलं.

यासोबतच अमाप काळा पैसा, सरकारी पैशांतून योजनांची

खेरात, धाकधपटशा आणि आर्थिक व्यवस्थापनासाठी लोढा, लाड, कंबोजसारखे फंड मॅनेजर्स यांचा वापर झाला. समृद्धीसारख्या योजनांमधून कमावलेला पैसा, सत्तर हजार कोटींच्या घोटाळ्यांचे आरोप धकवून देण्यासाठी खाल्लेलं कथित कमिशन, मुख्यमंत्री, संपूर्ण मंत्रीमंडळ, खासदार, आमदार आणि केंद्र सरकारचा वरदहस्त—हे सगळं एकाच बाजूला उभं राहिलं.

ठाकरे आणि

त्यांच्या सहकाऱ्यांनी ते केलं. चार ठाकरे, निष्ठावान सेना नेते, सामान्य शिवसैनिक आणि सर्वात महत्त्वाचं म्हणजे फक्त मराठी माणूस—यांच्या जोरावर उभं राहिलेलं गणित म्हणजे ७१.

या ७१ जागा केवळ राजकीय यशाचं प्रतीक नाहीत, तर नैतिक विजयाचं चिन्ह आहेत. सत्ता नसताना, सरकारी यंत्रणा हाताशी नसताना, पैशांचा मारा नसताना मिळालेलं हे समर्थन महत्त्वाचं आहे. मुंबईसारख्या महानगरात, जिये पैसा, प्रचार आणि प्रभाव मोठी भूमिका बजावतात, तिथे केवळ ओळख, भावनिक नातं आणि निष्ठेच्या जोरावर मिळालेला पाठिंबा दुर्लक्षित करता येणार नाही.

म्हणूनच प्रश्न उभा राहतो—फडणवीसांचा विजय डागाळलेला आहे की ठाकरेंचा विजय तेजाळलेला? उत्तर प्रत्येकाने आपापल्या विवेकाने ठरवायचं आहे. आकड्यांवरून पाहिलं तर सत्ता एका बाजूला आहे. पण प्रक्रियेवर, साधनांवर आणि मुल्यांवर नजर टाकली तर दुसऱ्या बाजूचं यश अधिक ठळकपणे समोर येतं.

हे गणित अवघड नाही, असं म्हटलं जातं. खरंच अवघड नाही—फक्त बेरीज-वजाबाकीची नाही, तर नैतिकतेची, लोकशाहीची आणि जनतेच्या विश्वासाची. मुंबईचं हे गणित केवळ आजचं नाही, तर येणाऱ्या काळातील राजकारणाची दिशा ठरवणारं आहे.

दैनिक राज्य लोकतंत्र हे पत्र मुद्रक, प्रकाशक मालक सीमा भिमराव मस्के यांनी जगमित्र प्रिंटर्स अँड सेल्स कॉर्पोरेशन सुमतीनगर, जालना रोड, बीड येथे छापून कार्यालय दैनिक राज्य लोकतंत्र, राजीव गांधी चौक, कॅनल रोड, बीड, ता.जि. बीड, ४३३१२२ (महाराष्ट्र) येथे प्रकाशित केले. **संपादक** - सीमा मस्के (मोकाशे) | **कार्यकारी संपादक** - सुभाष विलासराव चौरे या अंकात प्रकाशित झालेल्या मजकुरातील मतांशी संपादक सहमत असतीलच असे नाही. न्यायालयीन वाद बीड न्यायक्षेत्र. EMAIL- RAJYALOKTANTRA@GMAIL.COM NO.L SB/BEED RNP-206/2024-26

सारांश वृत्त

मंचरमध्ये वारंवार वीज खंडित

भवानीनगर : मंचर शहरात वारंवार होणाऱ्या विजेच्या भारनियमनामुळे नागरिक आणि व्यापारी वर्ग हैराण झाला आहे. कुठलीही पूर्वसूचना न देता वीजपुरवठा खंडित केला जात असल्याने मोठ्या अडचणी निर्माण होत आहेत. दर गुरुवारी दुरुस्तीच्या नावाखाली दिवसभर वीज बंद ठेवली जाते, त्यामुळे उद्योग-व्यवसायांना मोठा फटका बसत आहे. मागील गुरुवारी सकाळी दहा ते सायंकाळी सहा वाजेपर्यंत वीज गायब होती. आठवड्यातील इतर दिवशीही वारंवार वीज खंडित होत असल्याने नागरिकांनी महावितरणविरोधात तीव्र संताप व्यक्त केला आहे.

जुन्नर तालुक्यात राजकीय समीकरणे बदलली

जुन्नर : नगरपरिषद निवडणुकीच्या निकालानंतर जुन्नर तालुक्यातील राजकारणाला वेगळीच दिशा मिळाली आहे. शिवसेना शिंदे गटाच्या नगराध्यक्ष विजयामुळे पक्षाचा आत्मविश्वास वाढला असून, आमदार शरद सोनवणे यांच्या नेतृत्वामुळे आगामी जिल्हा परिषद व पंचायत समिती निवडणुकांसाठी इच्छुकांची संख्या वाढली आहे. यामुळे अजित पवार गटातील अतुल बेनके व शरद पवार गटातील सत्यशील शेरकर यांच्यासमोर आव्हान उभे राहिले आहे. भाजप काही प्रमाणात पिछडीवर असून, तालुक्यातील आगामी निवडणुका अत्यंत चुरशीच्या ठरणार आहेत.

खेर-पाबळ गटात शिलेदार जाहीर

आळंदी : पाबळ जिल्हा परिषद गटात झालेल्या अपेक्षित राजकीय घडामोडींनंतर राष्ट्रवादी काँग्रेसने उमेदवार जाहीर केले आहेत. जिल्हा परिषदेसाठी बुदुक गावचे माजी सरपंच प्रफुल्ल शिवले, पाबळ पंचायत समिती गणासाठी वंदना प्रकाश पवार तर केंद्र गणासाठी सुचेता सनी शिंदे यांची उमेदवारी निश्चित झाली आहे. आमदार दिलीप वळसे पाटील यांच्या पुढाकारातून ही निवड झाली आहे.

अण्णासाहेब आवटे महाविद्यालयात विद्यापीठ प्रतिनिधीपदी आशिष वागळे यांची निवड

लोकशाही प्रक्रियेला उत्स्फूर्त प्रतिसाद; विद्यार्थीहितासाठी प्रभावी प्रतिनिधित्वाचे आश्वासन

■ **दैनिक राज्य लोकतंत्र**

मंचर : रयत शिक्षण संस्थेच्या अण्णासाहेब आवटे महाविद्यालय, मंचर येथे विद्यापीठ प्रतिनिधी पदासाठीची निवडणूक प्रक्रिया अत्यंत उत्साहात आणि लोकशाही मूल्ये जपत पार पडली. या निवडणुकीत विद्यार्थ्यांचा विश्वास संपादन करत आशिष वागळे यांची विद्यापीठ प्रतिनिधी म्हणून बहुमताने निवड झाली.

महाविद्यालयातील लोकशाही परिंपरा अधोरेखित करणारी ही निवडणूक प्रक्रिया पूर्णतः पारदर्शक, शिस्तबद्ध आणि शांततेच्या वातावरणात पार पडली. निवडणुकीपूर्वी सर्व उमेदवारांना समान संधी देण्याची आली होती. उमेदवारांनी आपल्या भूमिका, ध्येयधोरणे आणि आगामी काळातील कार्यपणाली विद्यार्थ्यांसमोर मांडली. यामुळे विद्यार्थ्यांमध्ये निवडणुकीबाबत

■ **दैनिक राज्य लोकतंत्र**

रांजणी : एकेकाळी पश्चिम महाराष्ट्राच्या राजकारणात प्रभावी नेतृत्व म्हणून ओळख असलेले शिवसेनेचे माजी खासदार शिवाजीराव आढळराव पाटील सध्या राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्ष (अजित पवार गट)मध्ये अपेक्षित मानाचे स्थान गमावत आहेत का, असा प्रश्न आंबेगाव तालुक्यासह संपूर्ण उत्तर पुणे जिल्ह्यातील कार्यकर्त्यांमध्ये उपस्थित केला जात आहे. जिल्हा परिषद व पंचायत समिती निवडणुकांच्या पाश्चैभूमीवर आढळराव पाटील यांच्या विचारांच्या उमेदवारांना संधी न मिळाल्याने त्यांच्या राजकीय वजनाबाबत शंका व्यक्त होत आहे. विस्वसनीय सूत्रांनुसार, आंबेगाव तालुक्यातील

पारगाव-जारकरवाडी तसेच पेठ-घोडेगाव या जिल्हा परिषद गटांमध्ये आढळराव पाटील यांच्या विचारांचे आणि त्यांच्या नेतृत्वावर विश्वास ठेवणारे उमेदवार निवडणूक रिंगणात उतरावेत, अशी त्यांची व त्यांच्या

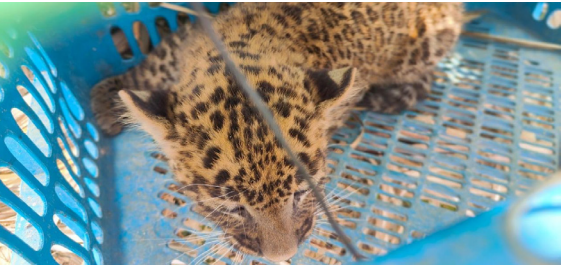
कार्यकर्त्यांची ठाम भूमिका होती. मात्र प्रत्यक्षात राष्ट्रवादी काँग्रेसच्या पक्षश्रेष्ठींनी वेगळ्या उमेदवारांना संधी दिल्याने आढळराव पाटील यांचा शब्द पक्षात कितपत ग्राह्य धरला जातो, याबाबत

सावरगाव (हिंगेमळा) येथे बिबट्याच्या बछड्यांना जेरबंद; ऊसतोड कामगारांमध्ये भीतीचे वातावरण

■ **दैनिक राज्य लोकतंत्र**

बनकारफाटा : सावरगाव (हिंगेमळा), ता. — येथे ऊसतोड सुरू असताना बिबट्याचा वावर आढळून आल्याने परिसरात एकच खळबळ उडाली. हिंगेमळ्यातील प्रगतशील शेतकरी शरद हिंगे यांच्या शेतामध्ये ऊसतोड कामगार ऊस तोडत असताना अचानक एक मादी बिबट्या आणि तिची दोन बछडे दिसून आली. या घटनेमुळे कामगारांमध्ये घबराट पसरली असून काही काळासाठी ऊसतोडीचे काम थांबवण्यात आले.

प्रत्यक्षदर्शींनी सांगितले की, ऊसतोडसुरू असताना मादी बिबट्या कामगारांच्या दिशेने आली. मात्र, गोंधळ उडताच बिबट्या झुडपात पळून गेली. तिच्यासोबत असलेल्या दोन बछडांपैकी एक बछडा पळून जाण्यात यशस्वी झाला, तर दुसऱ्या बछड्याला ऊसतोड कामगारांनी आणि सावरगाव येथील ग्रामस्थ तुकाराम ढमढेरे यांच्या मदतीने जेरबंद करण्यात आले. सुदैवाने या घटनेत कोणतीही जीवितहानी झाली नाही. घटनेची माहिती मिळताच

सावरगावचे पोलीस पाटील रुपेश जाधव, सरपंच दीपक बाळसराफ तसेच वन विभागाचे अधिकारी महेश बगाड यांनी घटनास्थळी धाव घेतली. त्यांनी जेरबंद करण्यात आलेल्या बछड्याची पाहणी करून परिस्थितीचा आढावा घेतला. बछड्याला इजा होणार नाही, याची खबरदारी घेत वन विभागाकडून पुढील कार्यवाही सुरू करण्यात आली.“या परिसरात शेतीसाठी महिला रोज कामावर येतात, तर पुरुष पाणी भरण्यासाठी शेतावर येत असतात. बिबट्यांच्या मुक्त वावरामुळे आमच्या जीवाला धोका निर्माण झाला आहे. या परिसरातील सर्व बिबट्यांना सुरक्षित ठिकाणी हलवावे,” अशी मागणी ग्रामस्थांनी केली. ग्रामस्थांच्या मागणीनुसार

वनाधिकारी महेश बगाड यांनी तात्काळ वन खात्याशी संपर्क साधून पिंजरा मागवला. ज्या ठिकाणी बछडा आढळून आला होता, त्या ठिकाणी पिंजरा लावण्यात आला. जेरबंद केलेल्या बछड्याला वन विभागाने ताब्यात घेऊन सुरक्षित ठिकाणी हलवले असून, मादी बिबट्या आणि दुसऱ्या बछड्याचा शोधासाठीही उपाययोजना सुरू करण्यात आल्या आहेत. या प्रसंगी समिती उमेदवार संजय वऱ्हाडी, विठ्ठलवाडीचे सरपंच गणेश चव्हाण, सावरगाव ग्रामपंचायतीचे सदस्य आशिष हिंगे, तसेच चंद्रकांत बाळसराफ, शरद हिंगे, संतोष हिंगे, महेंद्र शेलार, आकाश खरात, सागर वाघुले, सुरेश हिंगे आदींसह खिलारवाडी व परिसरातील ग्रामस्थ उपस्थित होते.

दारूच्या दुकानाजवळ युवकाची लूट; मोबाईल हिसकावून तिघे फरार

■ **दैनिक राज्य लोकतंत्र**

शिरापुर : कारेगाव (ता. शिरूर) येथील हॉटेल शेतकरी परिसरात देशी दारूच्या दुकानाजवळ उभ्या असलेल्या एका युवकाचा मोबाईल जबरदस्तीने हिसकावून तीन अज्ञात युवकांनी पोबारा केल्याची घटना घडली आहे. या प्रकरणी रांजणगाव एमआयडीसी पोलीस ठाण्यात गुन्हा दाखल करण्यात आला असून पोलिसांकडून आरोपींचा शोध सुरू आहे.

याबाबत मिळालेल्या माहितीनुसार, शिवाजी अर्जुन गवांदे (वय ३०, सध्या रा. कारेगाव, ता. शिरूर, जि. पुणे, मूळ रा. खानापूर, ता. शेवगाव, जि. अहिल्यानगर) हे हॉटेल शेतकरी जवळील देशी दारूच्या दुकानाजवळ उभे होते. त्याचवेळी तीन अज्ञात युवक दुचाकीवरून समाधानाचे वातावरण असून, ही निवड विद्यार्थीहितासाठी निश्चितच उपयुक्त ठरेल, असा विश्वास महाविद्यालयाच्या प्राचार्य व प्राध्यापकवर्गाने व्यक्त केला आहे.

प्रश्नचिन्ह निर्माण झाले आहे. यापूर्वी मंचर नगरपंचायतीच्या नगराध्यक्षपदाच्या निवडणुकीत आढळराव पाटील यांच्या विचारांच्या उमेदवार मोनिका सुनील बाणखेले यांचा पराभव झाला होता. त्या निकालानंतर आढळराव पाटील व त्यांच्या समर्थकांनी पक्षातील काही नेत्यांविरोधात उघड नाराजी व्यक्त केली होती. ही नाराजी कमी करण्यासाठी काही दिवसांपूर्वी मंचर नगरपंचायतीत आढळराव समर्थक सुनील दामोदर बाणखेले यांना स्वीकृत नगरसेवकपद देण्यात आले. त्यामुळे तात्पुरती समजूत काढण्याचा प्रयत्न झाला असला, तरी आगामी जिल्हा परिषद व पंचायत समिती निवडणुकांच्या पाश्चैभूमीवर ही नाराजी कितपत शमते, हे

पाहणे महत्त्वाचे ठरणार आहे.

आंबेगाव तालुक्यातील राजकीयदृष्ट्या महत्त्वाच्या पारगाव-जारकरवाडी जिल्हा परिषद गटात आढळराव पाटील यांचे कट्टर समर्थक अरुण गिरे यांना उमेदवारी मिळाली, अशी त्यांची इच्छा होती. मात्र राष्ट्रवादी काँग्रेस (अजित पवार गट)ने या गटात शरद बेंकेचे उपाध्यक्ष विवेक वळसे पाटील यांना उमेदवारी जाहीर केली. त्याचप्रमाणे आढळराव पाटील यांचा बालेकिल्ला समजल्या जाणाऱ्या पेठ-घोडेगाव गटात मंगल नवनाथ हुले यांना उमेदवारी देण्यात आल्याने समर्थकांमध्ये तीव्र अस्वस्थता पसरली आहे. परिणामी, अरुण गिरे हे पारगाव-जारकरवाडी गटातून अपक्ष निवडणूक लढवण्याच्या तयारीत असल्याची चर्चा राजकीय

आढळरावांच्या पुढील भूमिकेकडे सर्वांचे लक्ष

● एकूणच, आंबेगाव तालुका आणि उत्तर पुणे जिल्ह्यातील सध्याच्या राजकीय घडामोडी पाहता, एकेकाळी प्रभावी नेतृत्व करणाऱ्या शिवाजीराव आढळराव पाटील यांचे राष्ट्रवादी काँग्रेसमधील राजकीय वजन कमी होत असल्याची भावना कार्यकर्त्यांमध्ये बळावताना दिसत आहे. पुढील काही दिवसांत ते कोणता निर्णय घेतात, यावर त्यांच्या राजकीय भवितव्याची दिशा ठरणार आहे.

वर्तुळात रंगू लागली आहे.

मंचर नगरपंचायतीच्या निवडणुकीतील पराभवानंतर आढळराव पाटील यांनी लांडेवाडी येथील निवासस्थानी कार्यकर्त्यांशी संवाद साधला होता. त्या बैठकीत अनेक कार्यकर्त्यांनी त्यांना राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षात थांबू नये, असा स्पष्ट अपग्रह धरला होता. त्यावेळी आढळराव पाटील यांनी कार्यकर्त्यांच्या भावना समजून घेत सकारात्मक प्रतिसाद दिला असला, तरी अद्याप त्यांनी कोणताही

पक्षांतराचा निर्णय जाहीर केलेला नाही.

दरम्यान, जिल्हा परिषद व पंचायत समिती निवडणुकांतही समर्थकांना संधी न मिळाल्याने आता आढळराव पाटील या निवडणुकांत नेमकी कोणती भूमिका घेतात, याकडे सर्वांचे लक्ष लागले आहे. ते सक्रिय सहभाग घेणार, तटस्थ राहणार की वेगळा राजकीय निर्णय घेणार, यावर आंबेगाव तालुक्यातील राजकीय समीकरणे बदलण्याची शक्यता आहे.

अण्णासाहेब वाघिरे महाविद्यालयाचे तळेरान येथे विशेष हिवाळी श्रमसंस्कार शिबिरास उत्साहात प्रारंभ

पाणलोट व पडीक जमीन व्यवस्थापन’ या संकल्पनेवर आधारित ७ दिवसीय शिबीर

■ **दैनिक राज्य लोकतंत्र**

तळेरान (ता. जुन्नर) : सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे यांच्या राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या मार्गदर्शनाखाली तसेच पुणे जिल्हा शिक्षण मंडळाच्या अण्णासाहेब वाघिरे कला, विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय, ओतूर येथील राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या वतीने “शाश्वत विकासासाठी युवक : पाणलोट व पडीक जमीन व्यवस्थापन” या संकल्पनेवर आधारित विशेष हिवाळी श्रमसंस्कार शिबिराचे आयोजन तळेरान, ता. जुन्नर येथे करण्यात आले आहे. या सात दिवसीय विशेष श्रमसंस्कार शिबिराचे उद्घाटन बुधवार, दिनांक १५ जानेवारी २०२६ रोजी उत्साहपूर्ण वातावरणात पार पडले.

शिबिराच्या आयोजनाची माहिती राष्ट्रीय सेवा योजना कार्यक्रमाधिकारी डॉ. राजेंद्र आंबवणे व महाविद्यालयाचे

प्राचार्य डॉ. रमेश शिरसाट यांनी दिली. उद्घाटन समारंभास महाविद्यालयाचे उपप्राचार्य डॉ. कल्याण सोनावणे तसेच तळेरान गावाचे लोकनियुक्त सरपंच गोविंद साबळे प्रमुख पाहुणे म्हणून उपस्थित होते. कार्यक्रमाची सुरुवात दीपप्रज्वलन व राष्ट्रीय सेवा

योजनेच्या गीताने करण्यात आली. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक आणि शिबिरामागील संकल्पना राष्ट्रीय सेवा योजना कार्यक्रमाधिकारी प्रा. राजेंद्र आंबवणे यांनी मांडली. आपल्या मनोगतात त्यांनी शिबिराच्या सात दिवसांच्या कालावधीत राबविण्यात येणाऱ्या विविध उपक्रमांची सविस्तर

माहिती दिली. या शिबिरामध्ये ग्रामस्वच्छता, वृक्षारोपण, पाणी संवर्धन, पाणलोट क्षेत्र विकास, पडीक जमिनीचे व्यवस्थापन, सामाजिक जनजागृती, आरोग्य व स्वच्छता विषयक उपक्रम तसेच विविध सामाजिक प्रश्नावर आधारित प्रबोधनात्मक कार्यक्रम राबविण्यात येणार असल्याचे त्यांनी सांगितले.

जमीन बळकावण्यासाठी बनावट दस्त व अंगठे; पारोडीतील धक्कादायक प्रकार उघड

भूमिअभिलेख कर्मचाऱ्यांवर गुन्हे; न्यायालयाच्या आदेशानंतर शिरूर पोलिसांत नोंद

■ **दैनिक राज्य लोकतंत्र**

शिरापुर : शिरूर तालुक्यातील पारोडी गावात भावकीतील वडिलोपार्जित जमीन बळकावण्याच्या उद्देशाने जुन्या दिवसांचे बनावट दस्त तयार करून त्यावर खोटे शिक्के, बनावट अंगठे आणि साक्षीदारांच्या सहाय्य केल्याचा गंभीर प्रकार उघडकीस आला आहे. या प्रकरणी पारोडीचे माजी सरपंच, माजी चेअरमन, माजी उपसरपंच, विद्यमान ग्रामपंचायत सदस्य यांच्यासह शिरूर भूमिअभिलेख कार्यालयातील शिपाई, अभिलेखपाल आणि भूमापन परिरक्षक यांच्या मदतीने बनावट दस्त तयार करून त्यावर खोटे शासकीय शिक्के उमटविल्याचा आरोप आहे. यासोबतच बनावट साक्षीदार उभे करून त्यांच्या सहाय्य व अंगठे घेत कागदपत्रे तयार करण्यात आली आणि ही कागदपत्रे थेट पुणे न्यायालयात सादर करण्यात आल्याचेही समोर आले आहे. दरम्यान, या प्रकरणी पोपट येळे यांनी सातत्याने न्यायालयात आपली बाजू मांडत खरी स्थिती

येळे, माजी उपसरपंच व विद्यमान ग्रामपंचायत सदस्य अविनाश उर्फ बापू चिंतामण येळे यांच्यासह अन्य नातेवाईकांनी शिरूर भूमिअभिलेख कार्यालयातील काही कर्मचाऱ्यांच्या मदतीने कागदपत्रांमध्ये छेडछाड केल्याचे फिर्यादीत नमूद करण्यात आले आहे. आरोपींनी १९६७ सालचा बनावट जबाब नोंदवून घेतल्याचा तसेच भूमिअभिलेख कार्यालयातील शिपाई, अभिलेखपाल आणि भूमापन परिरक्षक यांच्या मदतीने बनावट दस्त तयार करून त्यावर खोटे शासकीय शिक्के उमटविल्याचा आरोप आहे. यासोबतच बनावट साक्षीदार उभे करून त्यांच्या सहाय्य व अंगठे घेत कागदपत्रे तयार करण्यात आली आणि ही कागदपत्रे थेट पुणे न्यायालयात सादर करण्यात आल्याचेही समोर आले आहे. दरम्यान, या प्रकरणी पोपट येळे यांनी सातत्याने न्यायालयात आपली बाजू मांडत खरी स्थिती

समोर आणली. कागदपत्रांतील विसंगती आणि बनावटपणा न्यायालयाच्या निर्दर्शनास आणून दिल्यानंतर शिरूर न्यायालयाने संबंधित आरोपींसह दोषी भूमिअभिलेख कर्मचाऱ्यांवर गुन्हे दाखल करण्याचे आदेश दिले. त्यानुसार, पोपट गंगाराम येळे (वय ४८, रा. पारोडी) यांनी दिलेल्या फिर्यादीवरून शिरूर पोलीस ठाण्यात सोपान विष्णू येळे, निवृत्ती विष्णू येळे, चिंतामण विष्णू येळे, सुदाम विष्णू येळे, पांडुरंग विष्णू येळे, अमोल चिंतामण येळे, दिलीप निवृत्ती येळे, अविनाश उर्फ बापू चिंतामण येळे, प्रवीण निवृत्ती येळे, विशाल उर्फ बाबू पांडुरंग येळे यांच्यासह शिरूर भूमिअभिलेख कार्यालयातील शिपाई बेबीनंदा जयचंद्र शिंदे, अभिलेखपाल विनोद व्यंकटेश सूर्यवंशी आणि भूमापन परिरक्षक संतोष नामदेव काळापे यांच्याविरुद्ध गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

संघर्षातून घडलेला कोहिनूर हिरा - कुणाल संदीप खोंड

■ **दैनिक राज्य लोकतंत्र**

पुणे : पुणे जिल्ह्यातील शिरूर तालुक्यातील पाबळसारख्या छोट्याशा गावातून उगम पावलेला आणि आज महाराष्ट्रासह देश-विदेशात आपल्या दमदार फलंदाजीची ओळख निर्माण करणारा क्रिकेटपटू म्हणजे कुणाल संदीप खोंड. डावखुरा, आक्रमक आणि तंत्रशुद्ध फलंदाज म्हणून ओळखला जाणारा कुणाल आज टेनिस क्रिकेटमध्ये विक्रमांचा बादशहा ठरत असून त्याची यशोगाथा अनेक तरुणांसाठी प्रेरणादायी ठरत आहे. कुणालच्या क्रिकेट प्रवासाची

सुरुवात पाबळ येथील श्री भैरवनाथ स्पोर्ट्स क्लब या संघातून झाली. सुरुवातीपासूनच या क्लबने कुणालच्या पाठीशी भक्कमपणे उभं राहत त्याच्या गुणवत्तेवर विश्वास ठेवला आणि सातत्याने त्याला प्रोत्साहन दिलं. आजही संपूर्ण भैरवनाथ स्पोर्ट्स क्लब कुणालच्या यशाचा अभिमान बाळगतो. विशेष म्हणजे पाबळ गावात टेनिस क्रिकेट फुल पिचवर खेळण्याची सुरुवात कुणाल संदीप खोंड यांनीच केली. त्यामुळे गावातील क्रिकेट संस्कृतीला नवी दिशा मिळाली आणि अनेक नवीन खेळाडूंना प्रेरणा मिळाली. क्रिकेटसाठी कुणालची धडपड आणि जिद्द उल्लेखनीय ठरली.

कान्हूर मेसाईंतील समाजकार्याचा योद्धा; संकटात सापडलेल्या ४० कुटुंबांना मिळवून दिली सुमारे १ कोटींची मदत

सोशल मिडियातून समाजसेवेचा दीप प्रज्वलित करणारे शहाजी दळवी

■ **दैनिक राज्य लोकतंत्र**

शिरूर : शिरूर तालुक्यातील कान्हूर मेसाई गावातील समाजसेवक शहाजी दळवी हे आज समाजसेवेचे नवे, प्रेरणादायी उदाहरण ठरत आहेत. सोशल मिडियाचा सकारात्मक आणि प्रभावी वापर करत त्यांनी कोरोनाकाळापासून आतापर्यंत अपघात, गंभीर आजार व विविध संकटांमध्ये सापडलेल्या सुमारे ४० गुरु कुटुंबांना जवळपास १ कोटी रुपयांची आर्थिक मदत मिळवून दिली आहे. त्यांच्या या कार्यमुळे ते अनेकांसाठी खऱ्या

अर्थाने “संकटमोचक” ठरले आहेत. कोरोनासारख्या भीषण संकटाच्या काळात जेव्हा अनेक कुटुंबे हतबल झाली होती, तेव्हा शहाजी दळवी यांनी सोशल मिडियाची ताकद समाजसेवेसाठी वापरण्याचा धाडसी निर्णय घेतला. व्हॉट्सअॅप ग्रुप, फेसबुक व इतर माध्यमांद्वारे केलेल्या आवाहनातून त्यांनी मदतीचे जाळे उभे केले. अपघातग्रस्त कुटुंबे, किडनी ऑपरेशनसाठी झगडणारे रुग्ण, नवजात बालकांच्या वैद्यकीय गरजा, सर्पदंशातील जखमी व्यक्ती, तसेच विविध शस्त्रक्रियांसाठी लागणारा

खर्च—अशा अनेक प्रसंगांमध्ये त्यांनी तातडीने मदतीचा हात पुढे केला. “मानवता हाच सर्वात मोठा धर्म” या विचारावर ठाम विश्वास ठेवून शहाजी दळवी हे कार्य करत

आहेत. संकटात सापडलेल्या कुटुंबांचे दुख आपलेच आहे, या भावनेतून सहानुभूती, प्रेम, दया आणि करुणेच्या भावनेतून ते मदत उभी करतात. त्यांच्या एका आवाहनावर

होत आहेत. समाजसेवेपुरतेच नव्हे तर शिक्षण, आरोग्य, शेती, वनीकरण, जलसंवर्धन, क्रीडा आणि सामाजिक उपक्रमांमध्येही त्यांचे योगदान उल्लेखनीय आहे. त्यामुळेच समाजात ते “समाजसेवक”, “संकटमोचक”, “आरोग्यदूत” आणि प्रेमाने “राजे” या नावांनी ओळखले जात आहेत. निस्वार्थ भावनेतून, कोणताही गाजावाजा न करता केलेले शहाजी दळवी यांचे कार्य आज असंख्य तरुणांसाठी प्रेरणादायी ठरत असून, समाजासाठी झटणाऱ्या एका खऱ्या योद्ध्याची ओळख निर्माण करत आहे.

